

Bijdrage PPN 25 juni 2021
Van wie is de stad?

Van wie is de stad?

Die vraag hoor ik terug van Zwollenaren, als ik ze spreek over de toekomst van Zwolle. Een belangrijke vraag, die je op het juiste moment moet stellen. Anders moet je op een zeker moment constateren - net als in het gelijknamige boek van Floor Milikowski over Amsterdam - dat je stad niet meer van de inwoners is, maar van ontwikkelaars, vastgoedbeleggers, toeristen.

Van wie is onze stad?

Is die van het college en de ambtenaren? Kijkend naar het proces rond de Omgevingsvisie, zou je dat kunnen denken.

Of is de stad van de projectontwikkelaars? Kijkend naar de Zwartewaterzone of Harculo, zou je dat kunnen denken.

Of is de stad eigenlijk van de rijksoverheid? Zij bepaalt immers onze financiële positie, en dwingt ons daarmee tot keuzes die weer grote gevolgen hebben voor de inwoners van onze stad.

Maar als wij met elkaar vinden – ik herinner me nog verkiezingsslogans met Zwolle is van jou/Jouw Zwolle – als wij met elkaar vinden dat Zwolle in de eerste plaats van de Zwollenaren is, moet daar in de toekomstplannen ook duidelijk de keuze voor worden gemaakt.

En in die toekomstplannen zal corona gelukkig een kleinere rol spelen, want er is licht aan het eind van de tunnel. We zagen de afgelopen anderhalf jaar hartverwarmende initiatieven en hoorden tegelijkertijd hartverscheurende verhalen.

We zagen zorg- en welzijnsmedewerkers en mantelzorgers met gevaar voor hun eigen gezondheid hulpbehoevende inwoners verzorgen. We zagen muzikanten zingen onder balkons voor hun oudere stadsgenoten. Leraren die protocol na protocol moesten maken en hybride lesgaven. We zagen jongeren die met hun ziel onder de arm. We zagen heel veel Zwollenaren die hun voetbalclubje of muziekvereniging bleven steunen. Voorleesvrijwilligers die kinderen voorlezen via Zoom. We zagen de laagstbetaalde arbeidskrachten – de pakketbezorgers,

supermarktmedewerkers - de stad overeind houden. En we zien nog steeds ZZP'ers en ondernemers die hun hoofd boven water proberen te houden. We zijn nog niet helemaal uit de crisis, maar als we vooruit kijken denken we aan al die Zwollenaren voor wie het uiteindelijk doen.

En als je voor Zwollenaren kiest, kies je automatisch ook voor meer betaalbare woningen, voor meer natuur, sport- en ontmoetingsplekken (zoals de picknicktafels in Wezenlandspark of mooie houten bank aan de gracht!), voor betaalbare ateliers en expositieruimte. En dan kies je voor goed gevulde schoolbibliotheken, en ja mogelijk ook voor een skatebaan.

Uitstelcoalitie

Dat zijn een paar keuzes die de PvdA maakt.

Nu denkt u, in de zaal, thuis, hé, keuzes maken, dat heb ik toevallig 8 keer gelezen in de voorjaarsnota. Er moeten zelfs schérpe keuzes worden gemaakt, want er zijn zoveel ambities maar niet voldoende geld. Maar de PPN lezend, zien wij vooral een opsomming van alle mogelijke beleidsterreinen en een paar algemene trends. Maar nergens worden die zorgen vertaald in echte keuzes of een prioriteitenlijst.

En waar het dan wél concreet wordt, gaat het om investeringen in stenen en straten: de Strategische Investeringsagenda. Maar de uitwerking daarvan is onvoldoende.

Dus kort samengevat: alles is even belangrijk, alles blijft even vaag en wat niet vaag is, is niet goed uitgewerkt

Komt het doordat deze uitstel-coalitie ideologisch zo ver uit elkaar ligt dat ze geen keuzes maakt? Wat de reden ook is: onze stad verdient beter. Kom op zeg, we zijn 3 jaar doodgegooid met visies, maar we kunnen de organisaties in de stad nog niet vertellen of ze volgend jaar kunnen rekenen op ondersteuning van de gemeente.

Dat brengt mij bij een vijftal prioriteiten die de PvdA stelt bij de verdeling van onze gelden:

1. Kies voor gezondheid

Je mentale en fysieke gezondheid is je grootste goed, de coronacrisis laat dat nog duidelijker zien. We lezen in de PPN het uitgangspunt: *de hervormingsagenda in het sociaal domein is leidend*. Maar aan die hervormingsagenda hangt ook een besparingsopgave. Leidend moet toch echt de gezondheid van onze inwoners zijn. En we waarschuwen

al eerder voor een stuwmeer aan zorgvraag na corona. De toename in eenzaamheid, de toename van eetstoornissen, gevolgen van uitgestelde zorg, het succes van wooncoaches, aanbevelingen voor verbeteringen van de GGZ. Conclusie: er zal toch extra geld naar het sociaal domein moeten. Gezien de hoeveelheid incidentele middelen zal hier toch geld voor vrijgemaakt moeten worden. Indien nodig meerjarig incidenteel.

2. Werk en inkomen

Voorzitter: ook werk is goed voor de gezondheid. We zien mooie resultaten in Groningen met de proef met basisbanen voor langdurig werklozen. Denk aan hulp op scholen, wijkconciërges, (sport)parkbeheerders. Samen met D66 willen we voor de begroting een uitwerking voor een proef met basisbanen.

Gezien de verhoogde instroom van jongeren in de bijstand, zouden we graag willen weten of 'rondkomen-consulenten' zoals in Utrecht ook voor Zwolse jongeren zouden kunnen worden ingezet. We zouden ook graag zien dat de gemeente meedoet aan de in Zwolle ontwikkelde [Kwikstart](#)-app voor jongeren, die ze moet helpen bij de stap naar het volwassen leven. Kent het college de app en gaat ze hieraan meedoen?

3. Eerlijke huisvesting

Ik word er inmiddels zelf misschien ook een beetje moe van. Maar we kunnen niet over toekomstplannen praten zonder het opnieuw te hebben over het gebrek aan betaalbare woningen. En niet alleen wij pleiten meer betaalbare huur- en koopwoningen (bijv. in de verhouding 40-40-20), ook de Zwolse woningbouwcorporaties zeggen op termijn meer huurwoningen te moeten bouwen voor de enorme vraag. Uit het woonwensenonderzoek uit 2019 blijkt ook die behoefte.

4. Gelijke kansen in het onderwijs

Recent advies van de SER, maar ook de Zwolse praktijk laat zien dat juist kwetsbare kinderen niet dezelfde kansen krijgen in het huidige onderwijs. Maar we zien na een heel heftig jaar vanuit het onderwijs mooie initiatieven ontstaan die bijdragen aan kansengelijkheid. De zomerschool, waar wij eerder dit jaar voor pleitten, natuurlijk de 10-14 school en straks zelfs een 0-18 school waar ieder kind onderwijs op maat krijgt. Ook de huiswerkarme brugklas van Van der Capellen is een mooi voorbeeld. Maar waar blijft de gemeentelijke visie/actie op onderwijs en kansengelijkheid? Juist in deze tijd van groeiende ongelijkheid is die van groot belang. En ook missen wij actie op

laaggeletterdheid. We dienen een motie in: om structureel te investeren in het voorkomen van laaggeletterdheid.

5. Investeer in kunst en cultuur

Hier geldt: als je echt wil dat de cultuursector meegroeit met de stad: maak dan die scherpe keuze. Durf de portemonnee te trekken. Zorg voor structurele investeringen in gezelschappen, in talentontwikkeling, in cultuureducatie. Ook hier geldt: het nou meerjarig incidenteel of structureel geld is: maak om te beginnen minimaal die gevraagde 1 miljoen euro extra vrij vanaf 2022.

Strategische investeringsagenda: een gemiste kans 7:00

En dan de strategische investeringsagenda. Een gemiste kans van dit college en de coalitie om dat in eerste instantie op wonen en werken te richten is, aangezien ook de energietransitie een grote en onontkoombare opgave is voor Zwolle. Daar wordt nu onterecht geen prioriteit aan gegeven. Ook over de uitwerking van het huidige scenario zijn we niet tevreden: door de breedte, de toch kleine investeringen, en de onduidelijkheid rond het strategische karakter. Als voorbeeld: het Engelenpad – waar wij al eerder afstand van hebben genomen - hoe is dat een strategische opgave? Wij geven die 7,5 miljoen liever uit aan een natuureducatief park zoals de Nooterhof.

Wat ons betreft wordt deze agenda eerst goed uitgewerkt: scenario 2 en 3 willen we ook zien. En dan over de vulling van dit fonds: wij kiezen voor een zuiver integraal afwegingsmoment jaarlijks bij de begroting. Dus geen automatische koppeling met de MPV. En over die structurele vulling: dat willen we ook dit najaar pas beslissen, gezien de vraag om structurele middelen in alle domeinen en de onzekere financiën.

De stad is van haar inwoners: handel daarnaar

Ik wil eindigen bij waar ik begon: van wie is de stad? Het college noemt in de PPN de relatie overheid-inwoners 'een relevante discussie'. Dat is wat ons betreft wat mager, net als de twee voorstellen die hiervoor gedaan worden: uitbreiden van het versimpelteam en goed kijken naar de dienstverlening. Tekenend zijn de antwoorden op onze vragen over de vaccinatiebereidheid onder Zwollenaren: geen idee, dat is aan de GGD. Of dat het college niet kan zeggen waar de wachtlijsten precies zitten bij de jeugdhulp. Dit zou je toch moeten willen weten.

Juist de groei van de stad vraagt om een sterke overheid die voor de belangen van haar inwoners staat. Ik noemde de Zwartewaterzone en

Harculo. Inwoners vroegtijdig betrekken, in een stadium waar er nog echt beïnvloedingsmogelijkheid op de plannen is, dat vindt de PvdA een hele grote opdracht. Aan het college, en aan de raad. Voor ons is het wel duidelijk, onze stad in van haar inwoners. Laten we dan ook daar naar handelen.